

"Gudenaacentralen" <tangevaerket@gudenaacentralen.dk>

Væsentlighedsvurdering af fortsat drift af Tangeværket i Gudenåen ved Tange

Dato: 25-05-2020

Viborg Kommune har foretaget nedenstående væsentlighedsvurdering af projekt om fortsat drift af Tangeværket. Projektet er vurderet på baggrund af vedlagte ansøgning af 16. december 2019 med bilag. Ansøger har søgt om fortsat drift af Tangeværket i forbindelse med ophævelse af koncessionsloven for Tangeværket, hvilket indebar at der skulle udarbejdes en vandindvindingsstilladelse og efterfølgende vandløbslovstilladelse til opstemningsanlæg. Vurderingen er desuden foretaget på baggrund af Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 21. februar 2019 og berigtigelse af 15. maj 2019 omkring ophævelse og hjemvisning i sag om fortsat drift af Tangeværket.

Sagsnr.: 14/23695
Sagsbehandler: vpflr

Direkte tlf.: 87 87 55 59
Direkte e-mail: flr@viborg.dk

Side 1 af 9

Formålet med en Natura 2000-væsentlighedsvurdering er at afklare, om det kan udelukkes, at projektet kan påvirke bevaringsstatus for arter og/eller naturtyper, der er beskyttet i Natura 2000-område N45 (Gudenå og Gjern Bakker) og N14 (Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord) i henhold til Habitatdirektivet væsentligt. Selve Tangeværket er ikke beliggende i et af udpegningsområderne, men er placeret henholdsvis ca. 7,6 km nedstrøms N45 og ca. 40 km opstrøms N14. Hvis væsentlighedsvurderingen ikke kan udelukke en væsentlig påvirkning, skal der gennemføres en Natura 2000 konsekvensvurdering. Konsekvensvurderingen skal afklare, hvorvidt der er en påvirkning og om tilladelserne efter vandforsyningsloven og vandløbsloven kan gives eller ej.

Konklusion

Det er Viborg Kommunes vurdering, at det ikke kan afvises, at projektet medfører en væsentlig påvirkning af arter i tilknytning til Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag. Der skal derfor gennemføres en egentlig konsekvensvurdering forinden Viborg Kommune kan gennemføre myndighedsbehandlingen i forhold til vandforsyningsloven og vandløbsloven.

Viborg Kommune vurderer, at en eventuel påvirkning især knytter sig til de akvatiske migrerende arter som stavsild, hav- og flod- samt den til ferskvand tilknyttede bæklampret. Det vurderes desuden, at der er risiko for, at projektet, der bl.a. omfatter opstemning af Gudenåen og en uddybning af åen nedstrøms opstemningen kan være årsag til, at et eller flere kvalitetselementer, falder et niveau og at projektet indebærer en risiko for, at der ikke opnås en god tilstand for overfladevandområderne.

Klagenævnets bemærkninger

Tangeværket har eksisteret siden starten af 1920'erne før habitatdirektivets indførelse og det er således spørgsmålet om anlægget overhovedet er omfattet af direktivets bestemmelser.

I klagenævnets afgørelse af 21. februar 2019 står der at:

Domstolen (EU-domstolen) har udtalt, at habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, kræver af de nationale myndigheder, at de i forbindelse med undersøgelsen af den kumulative virkning tager hensyn til alle de projekter, der i forbindelse med et projekt, hvortil der søges om tilladelse, vil kunne have en væsentlig virkning med hensyn til de målsætninger, som direktivet forfølger, selv om disse projekter er af ældre dato end datoen for direktivets gennemførelse (Moorburg). I den konkrete sag indebar dette, at habitatvurderingen af et kraftværks vandkøleanlægs virkning på fiskebestande, der var på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder, og som lå placeret op til 600 km fra værket, skulle foretages i kumulation med virkningerne af et ældre pumpekraftværk, opført i 1958, der lå imellem kraftværket og Natura 2000-områderne i en afstand af ca. 30 km fra værket. Vurderingen skal foretages både for planer og projekter beliggende indenfor og udenfor udpegede natura-2000 områder. Myndighederne skal ved deres vurdering af udpegningsgrundlaget således også foretage en vurdering af, om projektet kan skade ind i et udpeget område selv om projektet måtte ligge uden for området.

Desuden er der i afgørelse bemærket at:

EU-domstolen har senest ved dom af 7. november 2018 i de forenede sager C-293/17 og C-294/17 blandt andet fastslået, at projektbegrebet efter omstændighederne kan være af videre omfang end det VVM-retlige projektbegreb, idet vurderingen heraf i forhold til habitatdirektivet afhænger af om en given aktivitet kan påvirke en beskyttet lokalitet væsentligt. Videre udtalte EU-domstolen, at selv om en aktivitet er blevet tilladt, inden habitatdirektivets beskyttelse blev anvendelig, og derfor som udgangspunkt kunne anses for fritaget for en ny godkendelsesprocedure, er udførelsen af projektet ikke desto mindre omfattet af habitatdirektivets artikel 6, stk. 2, og vil kun være i overensstemmelse med denne bestemmelse, hvis det sikres, at aktiviteten ikke medfører forstyrrelser, der væsentligt vil kunne påvirke de bevaringsmålsætninger, direktivet forfølger.

Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger:

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at det følger af EU-domstolens praksis, at Viborg Kommunes vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 6, jf. § 7, stk. 10, nr. 1, skal omfatte den aktivitet, der meddeles tilladelse til i kumulation med alle øvrige planer eller projekter, der i sig selv eller sammen med aktiviteten kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer, at Viborg Kommune ikke har foretaget en vurdering af indvindingens påvirkning af habitatområder efter habitatbekendtgørelsens regler. Nævnet fremhæver herved, at der ikke er foretaget en nærmere vurdering af Tangeværkets, herunder navnlig opstemningens påvirkning på migrerende arter, som havlampret, flodlampret og bæklampret.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at de akvatiske arter på udpegningsgrundlaget i habitatområderne H14 og H45 alene kan vandre op- og

nedstrøms opstemningen ved at anvende fisketrappen og ungfiskeslusen. Der foreligger ingen vurdering af, om spærringen kan indebære en påvirkning af eksempelvis arternes vandring til og fra gydepladser i flodsystemet i løbet af deres livscyklus.

Det er på den baggrund Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering, at det ikke kan udelukkes at tilladelsen til indvinding af vand – i kumulation med andre planer og projekter – kan påvirke habitatområderne H14 og H45 væsentligt.

På denne baggrund ophæver Miljø- og Fødevareklagenævnet Viborg Kommunes afgørelse 5. februar 2015 og hjemviser sagen til fornyet behandling med henblik på at kommunen skal foretage en habitatvurdering, der omfatter opstemningens påvirkning af habitatområderne. Viborg Kommune skal videre i den forbindelse vurdere, om projektet kan betyde, at mindst et af de anførte kvalitetselementer for vandområderne falder et niveau, eller om projektet indebærer risiko for, at der ikke opnås en god tilstand for overfladeområderne.

Væsentlighedsvurdering

Det er Viborg Kommunes vurdering, at vi med udgangspunkt i klagenævnets bemærkninger skal tage stilling til, om projektet med det eksisterende opstemningsanlæg inklusiv ålepas, fisketrappe og ungfiskesluse, samt en tilhørende regulering i form af en uddybning af åen nedstrøms opstemningen, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Udgangspunktet for væsentlighedsvurderingen er Natura 2000-planernes målsætninger for de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget fra 2013 og udkast til nyt udpegningsgrundlag fra 2019 (bilag 1). Hvorvidt der er tale om en væsentlig påvirkning skal jf. vejledningen til habitatbekendtgørelsen fortolkes på baggrund af objektive kriterier og det bedst videnskabelige grundlag.

Det skal vurderes, om der er risiko for, at en eventuel påvirkning er så væsentlig, at der ikke kan opretholdes gunstig bevaringsstatus. Naturtyperne og arterne skal vurderes at være stabile eller i fremgang.

Det er kommunens vurdering, at projektet potentielt kan påvirke nedenstående arter (A) og vandområdeplanens kvalitetselementer (B).

A) Arter:

- Bæklampret (*Lampetra planeri*)
- Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)
- Havlampret (*Petromyzon marinus*)
- Odder (*Lutra lutra*)
- Stavsild (*Alosa fallax*)

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*), 1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*) og 1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)

Alle arter af lampretter trives i rene vandløb uden spærringer, hvor der er en for vandløb typisk stryg-pool struktur med god diversitet af vanddybder, strømhastigheder og substrattyper. Bæklampret er registeret i N45.

Ansøger har i bilag 8 beskrevet forholdene for de forskellige lampretarter ved litteraturgennemgang og notatet er udarbejdet med inddragelse af videnspersoner. Bæklampretten vurderes at være vidt udbredt og ansøger vurderer, at det kun er på længere sigt, at opstemningen kan udgøre en risiko, hvis bestanden opstrøms opstemningen reduceres. Flodlampretten er registeret op- og nedstrøms opstemningen, men ansøger vurderer, at teoretisk udgør opstemningen en hindring for vandrende fisk som flodlampretter. Det er desuden uafklaret om bæklampret skal betragtes som en art. Havlampretten er sjældent i Gudenåen men er registeret i nyere tid nedstrøms opstemningen. Ansøger vurderer desuden, at der i teorien kan have ligget gydepladser på de vandløbsstrækninger, hvor Tange Sø nu ligger.

Projektet omfatter en fysisk spærring med tilhørende opstemning af åens vand, men indeholder også et ålepass, en fisketrappe og en ungfiskesluse samt en regulering (uddybning af Gudenåen) af åen nedstrøms opstemningen. Viborg Kommune vurderer på det foreliggende grundlag, at der ikke foreligger nogen sikker viden af, om spærringen kan indebære en væsentlig påvirkning på arternes vandring til og fra gydepladser i flodsystemet i løbet af deres livscyklus.

1355 Odder (Lutra lutra)

Der foreligger ikke konkrete oplysninger om odder indenfor projektområdet, men arten er registeret i habitatområder både op- og nedstrøms og er efterhånden så udbredt i vandløbssystemerne, at den efter al sandsynlighed også forekommer indenfor projektområdet.

Ansøger har ikke beskrevet forholdene for denne art.

Projektet omfatter en spærring, hvilket forværrer de fysiske forhold i vandløbet, hvilket bl.a. vil forringe mulighederne for smådyr og vandrefisk i vandløbet. Dette taler på den ene side for, forringede fødemulighederne for odder på den anden side kan Tange Sø give mulighed for en stor bestand af fredfisk (fødegrundlag), som vil være til fordel for odderne. Odderen kan bevæge sig over land. Selvom der ikke foreligger nogen vurdering af om spærringen kan indebære en påvirkning på arternes vandring, vurderer Viborg Kommune at denne art ikke bliver væsentlig påvirket af projektet.

1103 Stavsild (Alosa fallax)

Stavsilden lever i havet som stimefisk nær kyster. I forsommeren vandrer de kønsmodne stavsild op i større vandløb, hvor de gyder. Ynglen vandrer om efteråret ud i saltvand. Stavsild er ikke kendt fra vandløbssystemet. Arten kræver gode opvækst- og gydemuligheder i vandløb uden spærringer, hvor der er en for vandløb typisk stryg-pool struktur med god diversitet af vanddybder, strømshastigheder og substrattyper.

Ansøger har i bilag 8 beskrevet forholdene for stavsild ved litteraturgennemgang og notat udarbejdet med inddragelse af videnspersoner. Stavsild forekommer i Randers Fjord, men ansøger vurderer det usandsynligt, at den findes som andet end enkelte strejfer i selve Gudenåen. Hvis der var gydepladser, anføres det at disse ville have ligget omkring Randers, dvs. et godt stykke nedstrøms Tangeværket.

Projektet omfatter en fysisk spærring med tilhørende opstemning af åens vand, men indeholder også et ålepas, fisketrappe og en ungfiskesluse samt en regulering (uddybning) af åen nedstrøms opstemningen. I fiskeatlas fra Statens Naturhistoriske Museum beskrives, at stavsild må karakteriseres som vidt udbredt, men fåtalligt forekommende. Der står desuden at der ikke er gennemført større målrettede undersøgelser af forekomsten af eventuelle gydemodne stavsild og yngel heraf i danske vandløb, så helt udelukke gydning kan man ikke, selvom det på nuværende tidspunkt ikke synes sandsynligt.

Viden om udbredelse og gydepladserne for stavsild i Gudenåen vurderes at være begrænset. Viborg Kommune vurderer på det foreliggende grundlag, at der ikke foreligger nogen sikker viden af, om projektet inklusive uddybningen af åen kan indebære en væsentlig påvirkning på artens vandring til og fra gyde- og opvækstområder i flodsystemet i løbet af deres livscyklus, eller gydemuligheder i systemet.

B) Vandområdeplanerne 2015-2021

Viborg Kommune skal vurdere, om projektet kan betyde, at mindst et af de anførte kvalitetselementer for vandområderne (jf. vandrammedirektivet og nationale vandområdeplaner) falder et niveau. Gudenåen er opstrøms og nedstrøms Tange Sø målsat til god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Målopfyldelse for den økologiske tilstand er udsat til planperioden efter 22. december 2021, mens målopfyldelse for den kemiske tilstand skal være opfyldt senest 22. december 2021.

Det skal indledningsvis bemærkes at de forskellige kvalitetselementers tilstand fra *før* opstemningens etablering er ukendt.

Den *nuværende* tilstand fremgår af staten vandområdeplanens kortmateriale for basisanalysen 2021-2027. For Gudenå fremgår det at:

- den økologiske tilstand for kvalitetselementet smådyr er moderat nedstrøms Tange Sø og god opstrøms Tange Sø.
- den økologiske tilstand for kvalitetselementet fisk er moderat nedstrøms Tange Sø og ukendt opstrøms Tange Sø.
- den økologiske tilstand for kvalitetselementet makrofytter er god ned- og opstrøms Tange Sø.
- den økologiske tilstand vurderet på baggrund af de miljøfarlige forurenende stoffer, for hvilke der er fastsat nationale miljøkvalitetskrav, er ikke-god nedstrøms Tange Sø og ukendt opstrøms Tange Sø.
- den samlede økologiske tilstand er moderat nedstrøms Tange Sø og god opstrøms Tange Sø.
- den kemiske tilstand er ikke god nedstrøms Tange Sø og ukendt opstrøms Tange Sø.

Det er Miljøstyrelsen vurdering, at opstemningen i sig selv udgør en forhindring for målopfyldelse. Miljøstyrelsen gav i brev til Viborg kommune af 19. februar 2018 følgende vurdering af opstemningens betydning for opfyldelse af målsætningerne i vandområdeplanerne: *I de nugældende vandområdeplaner for perioden 2015-2021 er Tangeværket registeret som en spærring for kontinuiteten i dele af gudenåsystemet, som forhindrer målopfyldelse. Fristen for de berørte*

vandløbstrækningers målopfyldelse er forlænget til den kommende planperiode 2021-2027 og stillingtagen til en indsats, der skal sikre målopfyldelse, er udskudt til den planperiode af tekniske årsager.

Generelt om spærringer i form af opstemninger af vandløb anføres det:

"Der etableres så vidt muligt fuld faunapassage ved total fjernelse af menneskeskabte spærringer i vandløb. Hvor opstemninger bibeholdes af fx kulturhistoriske eller andre samfundsmæssige hensyn, sikres passagen eksempelvis ved etablering af 'naturlignende stryg' i selve vandløbet eller omløbsstryg med tilstrækkelig vandgennemstrømning".

I det generelle høringsnotat til vandplanlægningen tilkendes gives, at:

"Styrelsen for vand og Naturforvaltning kan endeligt oplyse, at der er fastsat operationelle mål for god/høj økologisk tilstand for fisk og kontinuitet, jf. 'Retningslinjer for udarbejdelse af vandområdeplaner 2015-2021' samt 'Dansk Fiskeriindeks for vandløb' (Århus Universitet, 2014)."

I de operationelle mål angives følgende forudsætninger, for at der ikke er tale om en spærring:

"Der vurderes generelt at være tale om en spærring, hvor følgende krav ikke er opfyldt:

- *Som udgangspunkt bør vandløbsbunden være ubrudt uden menneskeskabte niveauspring (sturt m.v.) og med et fald så tæt på det naturlige i vandløbet som muligt.*
- *Allerede anlagte omløbsstryg uden om opstemninger skal være udført, så:*
 - *stryget er udført naturlignende med et fald, der så vidt muligt svarer til det naturlige for stryg i vandløbet.*
 - *opstemningen ikke medfører en stuvezone med væsentlige morfologiske ændringer (strøm, dybde, substratforhold) på længere strækninger af vandløbet.*
 - *kravene til vandindtag opfylder Faunapassageudvalgets anbefalinger (bl.a. bør den samlede reduktion af vandføringen i passagen i forhold til vandføringen i vandløbet opstrøms passagen som udgangspunkt ikke overstige 50 % af vandløbets medianminimumsvandføring (Qmm). Samtidig skal der i vandløbet altid opretholdes en minimumsvandføring på 50 % af Qmm.)."*

Det er på den baggrund Viborg Kommunes vurdering, at der er risiko for, at opstemningen sammenholdt med den ansøgte indvinding af overfladevand, inklusive uddybningen af åen nedstrøms kan være årsag til, at et eller flere kvalitetselementer, f.eks. fisk, makrofytter eller smådyr, falder et niveau og at projektet indebærer en risiko for, at der ikke opnås en god tilstand for overfladevandområderne. Dette vurderes på trods af at tilstanden fra før opstemningen er ukendt, fordi der er risiko for at opstemningsprojektet medfører ændring af de fysiske kvalitetselementer (opstemning inklusiv uddybning med ændring af vandløbsprofil eller bundsubstrat) samt de afstrømningsmæssige forhold i Gudenåen.

Samlet vurdering

På baggrund af kommunens kendskab til området og ovenstående vurdering, vurderes samlet, at det ikke kan afvises, at en realisering af det ansøgte projekt vil kunne resultere i en væsentlig påvirkning af arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N14 og N45.

Det vurderes desuden, at der er risiko for, at projektet kan være årsag til, at et eller flere kvalitetselementer, falder et niveau og at projektet indebærer en risiko for, at der ikke opnås en god tilstand for overfladevandområderne.

På den baggrund vil Viborg kommunen rette henvendelse til Gudenåcentralen og oplyse hvilke specifikke oplysninger kommunen vil anmode Gudenåcentralen om at fremkomme med til brug for kommunens udarbejdelse af konsekvensvurderingen. Eventuelt kan art og omfang af oplysninger, som kommunen anmoder om, forinden vil blive drøftet på et møde med Gudenåcentralen.

Med venlig hilsen

Florian Rasmussen
Biolog

Bilag 1: Udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag fra 2013 for N45 (Gudenå og Gjern Bakker)

45 Gudenå og Gjern Bakker	1037	Grøn kælleguldsmed (Ophiogomphus cecilia)
	1096	Bæklampret (Lampetra planeri)
	1166	Stor vandsalamander (Triturus cristatus cristatus)
	1318	Damflagemus (Myotis dasycneme)
	1355	Odder (Lutra lutra)
	3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
	3260	Vandløb med vandplanter
	3270	Vandløb med tidvis blottet mudder med enårige planter
	4010	Våde dværgbusksamfund med klokkeløng
	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
	6230	* Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
	6430	Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryr
	7140	Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
	7220	* Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
	7230	Rigkær
	9120	Bøgeskove på morbund med kristorn
	9190	Stilkegskove og -krat på mager sur bund
	91D0	* Skovbevoksede tørvemoser
91E0	* Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld	

Opdatering af udpegningsgrundlag 2019

45 Gudenå og Gjern Bakker	1037	Grøn kælleguldsmed (Ophiogomphus cecilia)	ja	ja	Ingen ændring
	1096	Bæklampret (Lampetra planeri)	ja	ja	Ingen ændring
	1166	Stor Vandsalamander (Triturus cristatus)	ja	ja	Ingen ændring
	1318	Damflagemus (Myotis dasycneme)	ja	ja	Ingen ændring
	1355	Odder (Lutra lutra)	ja	ja	Ingen ændring
	3130	Ret næringsfattige søer	nej	ja	Tilføjes
	3150	Næringsrige søer	ja	ja	Ingen ændring
	3160	Brunvandede søer	nej	ja	Tilføjes
	3260	Vandløb med vandplanter	ja	ja	Ingen ændring
	3270	Vandløb med tidvis blottet mudder	ja	nej	Fjernes
	4010	Våd hede	ja	ja	Ingen ændring
	4030	Tør hede	ja	ja	Ingen ændring
	6230	Surt overdrev	ja	ja	Ingen ændring
	6430	Bræmmer med høje urter	ja	ja	Ingen ændring
	7140	Hængesæk	ja	ja	Ingen ændring
	7220	Kilder og væld	ja	nej	Fjernes
	7230	Rigkær	ja	ja	Ingen ændring
	9120	Bøg på mor med kristorn	ja	ja	Ingen ændring
9190	Stilkekrat	ja	nej	Fjernes	
91D0	Skovbevoksede tørvemoser	ja	ja	Ingen ændring	
91E0	Elle- og askeskov	ja	ja	Ingen ændring	

Udpegningsgrundlag fra 2013 for N14 (Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord)

14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord	1095	Havlampret (Petromyzon marinus)
	1099	Flodlampret (Lampetra fluviatilis)
	1103	Stavsild (Alosa fallax)
	1355	Odder (Lutra lutra)
	1365	Spættet sæl (Phoca vitulina)
	1903	Mygblomst (Liparis loeselii)
	1110	Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
	1130	Flodmundinger
	1140	Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
	1150	* Kystlaguner og strand søer
	1160	Større lavvandede bugter og vige
	1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde
	1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
	1330	Strandenge
	2110	Forstrand og begyndende klitdannelse
	2120	Hvide klitter og vandremiler
	2130	* Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
	2140	* Kystklitter med dværgbusvegetation (klithede)
	2170	Kystklitter med græs
	2180	Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter
	2190	Fugtige klitflavninger
	2250	* Kystklitter med enebær
	3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålsalger
	3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
	3160	Brunvandede søer og vandhuller
	3260	Vandløb med vandplanter
	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
	5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
	6120	* Meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand
	6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
	6230	* Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
	6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
	7230	Rigkær
	9110	Bøgeskove på morbund uden kristorn
	9130	Bøgeskove på muldbund
	9160	Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
9190	Stilkegskove og -krat på mager sur bund	
91D0	* Skovbevoksede tørvemoser	
91E0	* Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld	

Opdatering af udpegningsgrundlag 2019

14	Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord	1095	Havlampret (<i>Petromyzon marinus</i>)	ja	ja	Ingen ændring
		1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)	nej	ja	Tilføjes
		1099	Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>)	ja	ja	Ingen ændring
		1103	Stavsil (Alosa fallax)	ja	ja	Ingen ændring
		1130	Flodmundinger	ja	ja	Ingen ændring
		1140	Mudder- og sandflader	ja	ja	Ingen ændring
		1150	Kystlaguner og strandsøer	ja	ja	Ingen ændring
		1160	Bugter og vige	ja	ja	Ingen ændring
		1351	Marsvin (<i>Phocoena phocoena</i>)	nej	ja	Tilføjes
		1110	Sandbanker	ja	ja	Ingen ændring
		1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde	ja	ja	Ingen ændring
		1220	Flerårig vegetation på stenede strande	nej	ja	Tilføjes
		1310	Enårig strandengsvegetation	ja	ja	Ingen ændring
		1320	Vadegræssamfund	nej	ja	Tilføjes
		1330	Strandenge	ja	ja	Ingen ændring
		1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)	ja	ja	Ingen ændring
		1365	Spættet sæl (<i>Phoca vitulina</i>)	ja	ja	Ingen ændring
		1903	Mygblomst (<i>Liparis loeselii</i>)	ja	ja	Ingen ændring
		2110	Forklit	ja	nej	Fjernes
		2120	Hvid klit	ja	ja	Ingen ændring
		2130	Grå/grøn klit	ja	ja	Ingen ændring
		2140	Kystklitter med dværgbuskvegetation	ja	ja	Ingen ændring
		2170	Kystklitter med gråris	ja	ja	Ingen ændring
		2180	Skovklit	ja	nej	Fjernes
		2190	Fugtige klitlavninger	ja	ja	Ingen ændring
		2250	Kystklitter med enebær	ja	ja	Ingen ændring
		3130	Ret næringsfattige søer	nej	ja	Tilføjes
		3140	Kransålalagesøer	ja	ja	Ingen ændring
		3150	Næringsrige søer	ja	ja	Ingen ændring
		3160	Brunvandede søer	ja	ja	Ingen ændring
		3260	Vandløb med vandplanter	ja	ja	Ingen ændring
		4030	Tør hede	ja	nej	Fjernes
		5130	Enebærkrat	ja	ja	Ingen ændring
		6120	Tørt kalksandsoverdrev	ja	ja	Ingen ændring
		6210	Kalkoverdrev	ja	ja	Ingen ændring
		6230	Surt overdrev	ja	ja	Ingen ændring
		6410	Tidvis våde enge	ja	ja	Ingen ændring
		7230	Rigkær	ja	ja	Ingen ændring
		9110	Bøg på mor uden kristtorn	ja	ja	Ingen ændring
		9130	Bøg på muld	ja	ja	Ingen ændring
		9160	Ege-blandskov	ja	ja	Ingen ændring
		9190	Stillekekrat	ja	ja	Ingen ændring
		91D0	Skovbevoksede tørvemoser	ja	ja	Ingen ændring
		91E0	Elle- og askeskov	ja	ja	Ingen ændring